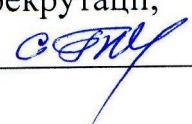

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації,
проф. Фаврилюк С. В.
Протокол № 4
від «20» грудня 2017 р.

№4120122017

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

Правові основи соціальної роботи

підготовки бакалавра

спеціальності 231 Соціальна робота

освітньої програми (спеціалізації) Соціальна робота. Організатор
соціально-педагогічної діяльності в соціумі, соціальний педагог,
педагог-організатор

Програма навчальної дисципліни «Правові основи соціальної роботи» підготовки бакалавра, галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 231 Соціальна робота, за освітньою програмою Соціальна робота. Організатор соціально-педагогічної діяльності в соціумі, соціальний педагог, педагог-організатор.

Розробник: Чернета Світлана Юріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

Рецензент: Юхимюк Ольга Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри теорії та історії держави і права

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

протокол № 7 від 23 листопада 2017 р.

Завідувач кафедри: _____ (Гусак П.М.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету педагогічної освіти та соціальної роботи

протокол № ____ від _____ 201_ р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (Антонюк В.З.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1.1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	23 Соціальна робота, 231 Соціальна робота, Соціальна робота. Організатор соціально-педагогічної діяльності в соціумі, соціальний педагог, педагог-організатор	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 1
		Семестр 2-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції 26 год.
		Практичні (семінарські) 26 год.
		Лабораторні ____ год.
		Індивідуальні _____ год.
	Самостійна робота 88 год.	
	Консультації 10 год.	
	Форма контролю: екзамен	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Програма навчального курсу «**Правові основи соціальної роботи**» складена відповідно до навчального плану підготовки здобувача другого рівня вищої освіти. Навчальний курс спрямований на аналіз та вивчення основних механізмів правового регулювання соціальної роботи. Навчальна програма ґрунтується на системному підході до аналізу нормативно-правового забезпечення соціальної роботи і компетентнісному підході до визначення якості підготовки соціальних працівників, здатних працювати у правовому полі.

Вивчення навчальної курсу «Правові основи соціальної роботи» сприятиме підвищенню рівня професійної компетентності майбутніх соціальних працівників, їх готовності кваліфіковано і майстерно виконувати свої професійні обов'язки, забезпечить оволодіння сучасними теоретичними і прикладними знаннями з аналізу та застосування норм права, допомагатиме подальшому професійному зростанню в умовах удосконалення правового регулювання соціальної сфери.

Метою навчальної дисципліни “**Правові основи соціальної роботи**” є засвоєння студентами теоретичних засад законодавчого забезпечення соціальної роботи, формування основних умінь і навичок, застосування норм права у практичній діяльності.

Завданнями курсу є:

- розкриття теоретико-методологічні основи змісту основних нормативно-правових документів, які забезпечують організацію діяльності соціального працівника;

- аналіз норм правових документів, які регламентують організацію діяльності у соціальній сфері, враховуючи кожного учасника цього процесу;

- розробка на основі типових, документи для організації практичної діяльності соціальних працівників.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- здатність організувати та визначати цілі і завдання професійної діяльності відповідно до чинного законодавства;
- готовність використовувати набуті соціально-правові знання у професійній діяльності;
- готовність до міжособистісної взаємодії з різними категоріями клієнтів при вирішенні певних проблем;
- готовність до соціально-правового супроводу різних категорій клієнтів;
- готовність до розробки нормативної документації, необхідної для реалізації професійної діяльності.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни для денної форми навчання представляється у вигляді таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Теоретико-методологічні основи правового супроводу соціальної роботи					
Тема 1. Теоретичні та практичні основи соціальної роботи в міжнародних документах	7	2	2	2	1
Тема 2. Соціальна робота як гарант дотримання прав людини	9	2	2	4	1
Тема 3. Теоретичні засади базових нормативних документів соціальної роботи	6	2	2	2	-
Тема 4. Правові основи надання соціальних послуг	7	2	2	2	1
Разом за модулем 1	29	8	8	10	3
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Правовий супровід роботи соціального працівника в закладах освіти					
Тема 5. Нормативно-правове регулювання діяльності соціального працівника в дошкільних навчальних закладах	12	2	2	7	1
Тема 6. Нормативно-правове регулювання діяльності соціального працівника в загальноосвітніх навчальних закладах	13	2	2	8	1
Разом за змістовим модулем 2	25	4	4	15	2

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Соціально-правові основи соціальної роботи з дітьми та молоддю					
Тема 7. Основи соціальної роботи з дітьми та молоддю	13	2	2	8	1
Тема 8. Правовий супровід діяльності центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	13	2	2	8	1
Тема 9. Правові підстави діяльності служби у справах дітей	13	2	2	8	1
Разом за змістовим модулем 3	39	6	6	24	3
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. Правове регулювання соціальної роботи з різними клієнтами					
Тема 10. Правовий супровід соціальної роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування	14	2	2	9	1
Тема 11. Правовий захист соціально незахищених громадян	14	2	2	10	-
Тема 12. Правові основи соціальної роботи з різними типами сімей	14	2	2	10	-
Тема 13. Соціально-правовий супровід суб'єктів пробації	15	2	2	10	1
Разом за змістовим модулем 4	57	8	8	39	2
Всього годин:	150	26	26	88	10

4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

№ з/п	Тема	Кількість годин
Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні основи правового супроводу соціальної роботи		
1.	Відповідність соціального забезпечення міжнародним стандартам соціального захисту.	2
2.	Порівняння тлумачення поняття «соціальна робота» в міжнародному та українському законодавстві.	4
3.	Основні функції та призначення соціальної роботи	2
Змістовий модуль II. Правовий супровід роботи соціального працівника в закладах освіти		
4.	Особливості правового супроводу дітей дошкільного закладу.	4
5.	Особливості діяльності соціально-психологічної служби	4
6.	Посадові обов'язки соціального працівника в загальноосвітнього закладу	4
Змістовий модуль III. Соціально-правові основи соціальної роботи з дітьми та молоддю		
7.	Характеристика моделей соціальної політики щодо дітей та молоді	4
8.	Соціальний працівник як суб'єкт соціальної роботи	4
9.	Механізми соціальної політики	4
10.	Основні завдання та напрями роботи діяльності центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	4
11.	Органи і служби у справах дітей, їх повноваження та структура	4

12.	Структура та напрями діяльності загальноосвітньої школи та професійних училищ соціальної реабілітації.	4
13.	Співпраця соціального працівника та молодіжних громадських організацій	4
14.	Просвітницька діяльність соціального працівника	4
Змістовий модуль IV. Правове регулювання соціальної роботи з різними клієнтами		
15.	Правові наслідки позбавлення батьківських прав	8
16.	Правові засади діяльності соціального працівника щодо захисту прав дітей-сиріт	6
17.	Правовий статус дитини-інваліда та механізми захисту його прав	6
18.	Напрями роботи з бездомними та безпритульними	4
19.	Соціальні гарантії ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД осіб	4
20.	Особливості супроводу соціальними працівниками неповнолітніх правопорушників	8
	Разом	88

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Форми оцінювання: усне опитування у вигляді мультимедійного преставлення розроблених по темах проектів, модульна контрольна робота, підсумковий тест.

Таблиця 1

Критерії оцінювання висвітлення основного завдання (доповіді) студента на практичному занятті

Бал	Критерії		
	<i>Характер пізнавальної діяльності</i>	<i>Структура відповіді</i>	<i>Характер відповіді</i>
1	Роз'яснення переважної кількості позицій	Зачитує виклад матеріалу за лекцією та одним підручником	Глибоке усвідомлення представлених позицій
2	Виділення та роз'яснення всіх ключових моментів	Поєднує виклад матеріалу за лекцією і кількома підручниками, користуючись записами	Розуміння теорії питання та прикладного її застосування
3	Повне розкриття питання, підкріплення викладу фактами та описаними прикладами	Поєднує виклад матеріалу за лекцією і кількома підручниками, не користуючись записами	Виділення ключових позицій питання та акцентування на них уваги
4	Наведення власних прикладів щодо прикладного застосування розкритих	Чітка структурована відповідь за попередньо підготовленим планом та детальним описом його позицій,	Повне та ґрунтовне висвітлення проблеми, узагальнення викладеного у вигляді чіткого переліку позицій

	проблем	використання додаткових джерел	
--	---------	--------------------------------	--

Таблиця 2

Розподіл балів для денної форми навчання

Поточний контроль (макс = 40 балів)														Модульний контроль (макс = 60 балів)				Загальна кількість балів
Модуль 1														Модуль 2				
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4					МКР 1	МКР 2	МКР 3	МКР 4	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	10	10	20	20		
3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3						
																		100

Шкала оцінювання

Таблиця 3

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України : прийнята 28 червня 1996 р., із змінами від 08.12.2004р. // Відомості Верховної Ради. – 2005. – № 2. – 44 с.
2. Сімейний кодекс України : прийнятий 10 січня 2002 року № 2947–III, станом на 19 квітня 2011р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : www.rada.gov.ua
3. Закон України „Про освіту” : прийнятий 5 вересня 2017р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Закон України „Про дошкільну освіту” : прийнятий 11.03.01р., із змінами та доповненнями станом на 4 серпня 2015 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Закон України „Про загальну середню освіту” : прийнятий 13.05.99 р., із змінами та доповненнями станом на 28 вересня 2017р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

6. Закон України „Про позашкільну освіту” : прийнятий 22.06.2000 р., із змінами та доповненнями станом на 4 серпня 2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

7. Закон України «Про пробацію» : прийнятий 18.01.2013 року № 1197-1 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=45499

8. Закон України „Про професійно-технічну освіту” : прийнятий 11.02.99 р., із змінами та доповненнями станом на 4 серпня 2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

9. Закон України „Про вищу освіту” : прийнятий 1 липня 2014 р., із змінами та доповненнями станом на 4 серпня 2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

10. Закон України „Про охрану праці” : прийнятий 14.10.92 р., із змінами та доповненнями станом на 05.04.2015р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

11. Закон України „Про авторське та суміжні права” : прийнятий 23.12.93р., із змінами та доповненнями станом на 05.12.12р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

12. Закон України „Про відпустки” : прийнятий 15.04.96 р., із змінами та доповненнями станом на 06.06.2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

13. Закон України „Про державну допомогу сім’ям з дітьми” : прийнятий 21.11.1992р., із змінами та доповненнями станом на 01.02.2015р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

14. Закон України "Про соціальну роботу з сім’ями, дітьми та молоддю" : прийнятий 21.06.2001р., із змінами та доповненнями станом на 28.12.2015р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

15. Закон України "Про соціальні послуги" : прийнятий 19.06.2003р., із змінами та доповненнями станом на 21.02.2016р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

16. Закон України "Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей" : прийнятий 24.01.1995 № 20/95-ВРР [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80>

17. Загальне положення про центр соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді : постанова Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2013 р. № 573 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/573-2013-%D0%BF>

18. Закон України "Про запобігання захворюванню на синдром імунодефіциту (СНІД) та соціальний захист населення" : прийнятий 1991 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу до закону : www.zakon.rada.gov.ua

19. Закон України "Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні" : прийнятий 1991 р., станом на 8 липня 2010 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу до закону : www.zakon.rada.gov.ua

20. Закон України "Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії" : прийнятий 05.10.2000 № 2017-III, із змінами та доповненнями станом на 07.04.2012р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

21. Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей : Закон України, 2 черв. 2005 р., № 2623-IV // Уряд. кур'єр. – 2005. – 1 лип. – С. 10.

22. Закон України “Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам” : прийнятий 16 листопада 2000 року № 2109-III [Електронний ресурс] // Режим доступу : www.rada.gov.ua.

23. Декларація прав дитини : прийнята 1959 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу до декларації : www.zakon.rada.gov.ua

24. Декларація про права інвалідів : прийнята 1975 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу до декларації : www.zakon.rada.gov.ua

25. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.08.2004 р. № 1126 «Про заходи щодо вдосконалення соціальної роботи із сім'ями, дітьми та молоддю» [Електронний ресурс] // Режим доступу до декларації : www.zakon.rada.gov.ua

26. Наказ Міністерства соціальної політики України від 16.05.2012 р. № 282 «Про затвердження Порядку розроблення державного стандарту соціальної послуги» [Електронний ресурс] // Режим доступу : www.rada.gov.ua.

27. Типове положення про службу у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської державної адміністрації : постанова Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2007 р. № 1068 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1068-2007-%D0%BF>

Додаткова література

1. Безпалько О. В. Соціальна робота в громаді : навч. посіб. для ВНЗ / О. В. Безпалько. – Київ : Центр навч. літ., 2005. – 176 с.

2. Валєєв Р.Г. Освітнє право України : навч. посібник / Валєєв Р. Г. – Луганськ : Луганська правова фундація, 2011. – 287с.

3. Всесвітня декларація про забезпечення виживання, захисту і розвитку дітей : права дитини : зб. док. — Львів : Оксарт, 1995.

4. Вступ до соціальної роботи / за ред. Т. Семигіної, І. Міговича. – Київ : Академвидав, 2005. – 326 с.

5. Горпинич О. В. Соціальна робота як фактор формування громадянського суспільства : дис.... канд. філос. наук : 09.00.03 / Горпинич О. В. ; Запорізький держ. ун-т. – Запоріжжя, 2005. – 197 с.

6. Громада як осередок соціальної роботи з дітьми та сім'ями : метод. матеріали для тренера / авт.-упор.: О.В. Безпалько, Т.П. Авельцева, О.М. Петрик, Г.О. Притиск ; за заг. ред. І.Д. Зверєвої. – Київ : Наук, світ, 2004. – 69 с.

7. Жуков В. Соціальна політика: світові тенденції та моделі, застосування в Україні / Жуков В. // Соціальна політика та менеджмент у соціальній роботі / за заг. ред. І. Зверєвої та Г. Лактіонової. – Київ : Наук, світ, 2001. – С. 8–23.

8. Захист і забезпечення дотримання життєвих і майнових прав дітей : тематична Державна доповідь про становище дітей в Україні за підсумками 2001 року. – Київ : ДПКСМ, 2002. – 160 с.

9. Захист житлових та майнових прав дітей : інформаційно-методичні рекомендації для соціальних служб у справах неповнолітніх / Ж.В.Петрочко [та ін.]. – Київ, 2004. – 84 с.

10. Захист прав дитини як соціально-педагогічна проблема // Соціальна педагогіка : підручник / за ред. А.Й. Капської. – Київ : ЦНЛ, 2003. – С. 116-122.

11. Збірник нормативно-правових актів у сфері захисту прав дітей / упоряд. І.Н. Туркевич, В.П. Пастухов та ін. – К. : Дитячий Фонд ООН "ЮНІСЕФ", 2002.– 318 с.
12. Іванова І. Б. Соціальна служба як професійна референтна група : матеріали наук.-практ. конф. 12 травня 2005 р., м. Черкаси / Іванова І. Б. ; ред. кол.: В.В. Москаленко, Н.І. Кривоконь, Н.М. Дембіцька. – Київ : Фенікс, 2005. – С. 237–244.
13. Інформування населення про соціальні та реабілітаційні послуги: методичний посібник / Тетяна Семигіна, Ганна Коришова, Олена Іванова ; проект ПРООН «Підтримка реформи соціального сектору в Україні». – Київ : К.І.С., 2013. – 104 с.
14. Карпенко О. Законодавче забезпечення сімейних форм утримання та виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за законодавством України / О. Карпенко // Підприємство, господарство і право. – 2001. – № 3. – С. 58-60.
15. Карпенко О. Сімейні форми утримання та виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування: проблеми правового реформування / О. Карпенко // Право України. – 2001. – № 3. – С. 79-81.
16. Кислий О. Є. Демографічний вимір історії / Кислий О. Є. – Київ : Арістей, 2005. – 328с.
17. Мироненко В. Захист інтересів дітей у разі розірвання батьками шлюбу / Мироненко В. // Підприємство, госп-во і право. – 2005. – № 2. – С. 99–102.
18. Папська А. Соціальна робота: деякі аспекти роботи з дітьми та молоддю : навч. посіб. / Папська А. – Київ : УДЦССМ, 2001. – 219 с.
19. Права дітей та підлітків : навч. посіб. / О. М. Байталюк, О. Б. Німко. – Київ : Видавничий дім „Плеяди”, 2010. – 52 с.
20. Права дитини : сучасний досвід та інновації : зб. інформац. і метод. матеріалів ; за заг. ред. Г. Лактіонової. – Київ : Либідь, 2005. – 252 с.
21. Пеша І.В. Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування : (проблеми реформування) / І.В. Пеша. – Київ : Логос, 2000. – 86 с.
22. Потопахіна О. М. Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування : дис... канд. наук : 12.00.05 / Потопахіна Ольга Миколаївна. – 2008.
23. Соціальна робота / за ред. А. Капської. – Київ : Центр навч. літ., 2004. – С. 173–175.
24. Соціальна служба в Україні: соціально-психологічні засади формування й ефективного функціонування : матер. наук.-практ. конф. (12 травня 2005 р., м. Черкаси) / ред. кол. : В.В. Москаленко, Н.І. Кривоконь, Н.М. Дембіцька. – Київ : Фенікс, 2005. – 664 с.
25. Соціальна робота з неповнолітніми, які перебувають у місцях позбавлення волі / ред.: В.М. Синьов ; Держ. центр соц. служб для молоді ; Державний департамент України а питань виконання покарань. – Київ, 2003. – 220 с.
26. Соціальна робота в Україні : навч. посіб. / І.Д. Зверева, О.В. Безпалько, О.І. Янкович, З.П. Бондаренко, Т.Л. Лях ; Луган. держ. пед. ун-т ім. Тараса Шевченка ; Християн, дит. фонд. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ : ДЦССМ, 2004. – 266 с.
27. Токарева В.І. Сімейне право України : практикум / Токарева В.І. – Київ : Знання, 2007. – 284 с.

28.Тюптя Л.Т. Проблемний підхід до процесу соціальної роботи / Тюптя Л.Т. // Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами : тези доп. – Київ : Вид-во "Університет "Україна", 2005. – С. 266–268.

29.Управління діяльністю соціальних служб : метод. посібник / [авт. кол. : Н. Гусак, Н. Кабаченко, В. Назарук, К. Савчук, О. Савчук, Л. Скоропада, Л. Чорній] ; упорядн.-заг. ред. О. Іванова, Н. Гусак ; ПРООН в Україні, Проект «Підтримка реформи соціального сектору в Україні». – Київ : К.І.С., 2013. – 178 с.

30.Ягунов Д.В. Європейські правила пробації як стандарт управління службами пробації у країнах-членах Ради Європи: філософія, структура, спрямованість / Д.В. Ягунов // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. Вип. 2 (50). – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2012. – С. 125-129.

31.Ягунов Д.В. Принципи пробації: європейські стандарти та проблеми їх реалізації в Україні / Д.В. Ягунов // Наук. вісн. Ужгородського нац. ун-ту. Серія «Право». Вип. 19. Т. 4. – Ужгород, 2012. – С. 172-176.

32.Ягунов, Д. В. Пробация: трансформация концептуальных основ и перспективы создания национальной модели в Украине [Текст] : сб. науч. тр. / Д. В. Ягунов // Актуальные проблемы европейской интеграции. – Одесса : Феникс, 2008. – С. 437–460.

33.Яковець І. С. Пробация: загальні підходи до визначення поняття та засади впровадження в Україні / Яковець І.С. // Scientific Journal «ScienceRise». Юридичні науки. – 2014. – № 2(2). – С. 152-155.

34.Cherneta S. Poszczególne problemy regulacji prawnych działalności instytucji szkolnictwa wyższego na Ukrainie / Cherneta S. Y. // Knowledge. Education. Low. Managtmtnt. Nauka. Oświata. Prawo.Zarządzanie. – 2015. - № 2 (10). – S. 25-34.

Інтернет-ресурси

Офіційний сайт Пенітенціарної служби України - <http://www.kvs.gov.ua>

Офіційний сайт Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua>

Офіційний сайт Міністерства соціальної політики – <http://www.mlsp.gov.ua/>

Офіційний сайт Міністерства освіти і науки - [http:// mon.gov.ua](http://mon.gov.ua)

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Характеристика основних груп нормативних документів соціальної роботи.
2. Регламентуючі та дорадчі міжнародні документи соціального спрямування.
3. Загальна декларація прав людини (ООН, 10 грудня 1948 р.),
4. Міжнародний пакт про цивільні і політичні права,
5. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права (Нью-Йорк, 19 грудня 1966 р.).
6. Конвенція про права дитини (1989р.)
7. Європейські міжнародні стандарти в галузі соціального права: вплив на національну юридичну практику.
8. Відповідність соціального забезпечення міжнародним стандартам соціального захисту.
9. Пряме застосування міжнародних актів після їх ратифікації; включення основних положень міжнародних актів у тексти національних законів; реалізація положень ратифікованих або нератифікованих актів за допомогою внутрішнього законодавства.

10. Конституційні засади соціальної роботи. Поняття соціального захисту населення.
11. Співвідношення понять “соціальна робота” і “соціальний захист”.
12. Моделі соціального захисту населення.
13. Соціальний захист в Україні.
14. Соціальна робота як складова соціальної політики держави.
15. Мета, завдання та суб’єкти соціальної політики держави.
16. Соціальні стандарти.
17. Мінімальні державні соціальні стандарти та соціальні гарантії.
18. Соціальні норми та нормативи.
19. Прожитковий мінімум.
20. Поняття та основні види соціальних послуг.
21. Забезпечення прав громадян, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги, на соціальні послуги.
22. Організація діяльності з надання соціальних послуг.
23. Мінімальний базовий комплекс соціальних послуг.
24. Договір про надання соціальної послуги.
25. Індивідуальний план надання соціальної послуги.
26. Соціальний працівник як надавач соціальних послуг, його основні права та обов’язки.
27. Соціальний працівник як суб’єкт соціальної роботи.
28. Нормативні документи, які регламентують діяльність соціального працівника в дошкільних закладах. Посадові обов’язки соціального працівника дошкільного закладу. Особливості правового супроводу дітей дошкільного закладу.
29. Правове забезпечення діяльності соціального працівника в загальноосвітніх закладах різного типу.
30. Права та обов’язки учасників навчально-виховного процесу.
31. Посадові обов’язки соціального працівника в загальноосвітнього закладу.
32. Особливості супроводу учнів.
33. Правові підстави реалізації соціальної роботи з сім’ями, дітьми та молоддю.
34. Основні напрями державної політики у сфері соціальної роботи з сім’ями, дітьми та молоддю.
35. Суб’єкти та об’єкти соціальної роботи: їх права та обов’язки.
36. Нормативно-правове забезпечення діяльності центру соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді.
37. Структура центру.
38. Основні завдання та напрями роботи.
39. Повноваження центру.
40. Базові законодавчі та нормативні акти щодо діяльності служб у справах дітей.
41. Органи і служби у справах дітей, їх повноваження та структура.
42. Спеціальні установи для дітей.
43. Приймальники-розподільники для дітей.
44. Загальноосвітні школи та професійні училища соціальної реабілітації.
45. Центри медико-соціальної реабілітації дітей.

46. Спеціальні виховні установи Державної кримінально-виконавчої служби України.
47. Притулки для дітей служб у справах дітей.
48. Правовий статус дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування. Сімейний кодекс України.
49. Положення про прийомну сім'ю.
50. Положення про дитячий будинок сімейного типу.
51. Положення про органи опіки та піклування
52. Правові основи усиновлення.
53. Визначення правового статусу соціально незахищених груп населення.
54. Соціальні гарантії ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД осіб.
55. Нормативні документи, що регламентують соціальну роботу з безробітними.
56. Правовий супровід бездомних та безпритульних дітей.
57. Соціально-правовий захист осіб з обмеженими можливостями.
58. Система сімейного законодавства.
59. Правова підтримка сімей з дітьми, неповних, малозабезпечених, багатодітних, сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах.
60. Законодавче забезпечення соціально-виховної роботи у службі пробації.
61. Соціальна робота в системі пробації.
62. Соціальна робота з неповнолітніми правопорушниками.
63. Співпраця соціального працівника та молодіжних громадських організацій
64. Просвітницька діяльність соціального працівника.
65. Особливості діяльності соціально-психологічної служби.

Схвалено Вченою радою
Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки
Протокол № __ від _____ 201 р.

Проректор з науково-педагогічної

і навчальної роботи та рекрутації

С. В. Гаврилюк

Навчальний відділ

Л. О. Заєць

Юридичний відділ

А. В. Маїло